

20091142164

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА МЕДИЈАЦИЈА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за медијација, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 10 септември 2009 година.

Бр. 07-3886/1
10 септември 2009 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА МЕДИЈАЦИЈА

Член 1

Во Законот за медијација („Службен весник на Република Македонија,, број 60/2006 и 22/2007), членот 1 се менува и гласи:

“(1) Со овој закон се определуваат начелата на медијацијата, поимот за медијатор, постапката за медијација и организацијата на медијаторите.

(2) Одредбите од овој закон ја уредуваат медијацијата во граѓански, трговски, работни, потрошувачки и во други спорни односи меѓу физички и правни лица, со кои страните можат слободно да располагаат со своите барања, во согласност со закон, освен кога со закон поинаку не е пропишано.

(3) Одредбите од овој закон се применуваат и во семејни и кривични спорови, доколку медијацијата одговара на природата на спорните односи и со посебен закон не е исклучена нејзината примена.

(4) Медијацијата се води врз основа на договор постигнат меѓу страните пред или по започнувањето на судскиот спор, со или без упатување на судот или друг орган, освен кога со закон не е предвидена исклучива надлежност на суд или друг орган.

(5) Во споровите од ставовите (2) и (3) на овој член ќе се применуваат правилата и начелата дефинирани во овој закон, освен ако страните поинаку не се договорат.“

Член 2

Насловот на членот 2 и членот 2 се менуваат и гласат:

„ОСНОВНИ ПОИМИ

Член 2

Одделни изрази употребени во овој закон го имаат следново значење:

1. „Медијација“ е начин на решавање на спорови во кој страните спорниот однос настојуваат да го решат на мирен начин со помош на еден или повеќе медијатори, кои на страните им помагаат да постигнат заедничко прифатливо решение;
2. „Медијатор“ е физичко лице кое ја спроведува постапката за медијација согласно со начелата за медијација;
3. „Постапка за медијација“ е посебен вид на постапка која по својот карактер е доброволна, ефикасна, брза и ефтина;
4. „Страна во постапка за медијација“ е физичко или правно лице кое учествува во медијацијата и чија согласност е потребна за решавање на спорот и
5. „Комора на медијатори“ е организација на медијаторите која ја унапредува медијацијата и го организира работењето на медијаторите.“

Член 3

Насловот на Главата ”II. Принципи на медијација” се менува и гласи: „II. Начела на медијација“.

Член 4

По членот 5 се додава нов наслов и нов член 5-а, кои гласат:

„Јавност во медијацијата

Член 5-а

- (1) Во медијацијата јавноста е исклучена.
- (2) Во медијацијата учествуваат само страните или по нивно барање нивните законски застапници или полномошници.
- (3) Трети лица можат да присуствуваат само со дозвола на двете страни, односно сите страни кои учествуваат во медијацијата.”

Член 5

Насловот на членот 7 „Транспарентност“ се менува и гласи: „Достапност на информации за медијација“, а во членот 7 ставот (1) се брише, ставот (2) станува став (1), а ставот (3) се брише.

Член 6

Во членот 10 став (1) по зборовите: „Медијатор е“ се додаваат зборовите: ”деловно способно”, а зборот ”принципите“ се заменува со зборот “начелата“.

Во ставот (2) по зборот ”професија” се додаваат зборовите: “и други истакнати стручни и научни работници”.

По ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

“(3) Во постапката за медијација може да учествуваат еден или повеќе медијатори.”

Член 7

Членот 11 се менува и гласи:

„(1) Медијаторот мора да ги исполнува следниве услови:

1) да има стекнато универзитетска диплома за завршено високо образование VII/I или стекнати 300 кредити според Европскиот кредит трансфер систем (ЕКТС) во Република Македонија или нострифицирана диплома во странство со стекнати 300 кредити;

2) да има најмалку пет години работно искуство по дипломирањето;

3) да има сертификат издаден или признат од Министерството за правда за завршена обука според Програмата за обука на медијатори и

4) да биде запишан во Именикот на медијатори кој го води Комората на медијатори.

(2) Обуката за медијатори ја организира Министерството за правда или друга институција овластена од министерот за правда, најмалку два пати во текот на една календарска година.

(3) Трошоците за обука на медијатори ги сноси кандидатот кој ја посетува обуката за медијатори. Министерот за правда со подзаконски акт ја утврдува висината на реално направените трошоци за обука на медијатори и надоместокот за работата на обучувачите.

(4) Во спорови со странски елемент, медијатор може да биде и странски државјанин доколку е овластен да врши медијација во матичната држава.

(5) Министерот за правда со подзаконски акт го пропишува начинот и постапката на спроведување на обуката на медијатори.“

Член 8

По членот 11 се додаваат два нови наслови и два нови члена 11-а и 11-б, кои гласат:

„Престанок на својството медијатор

Член 11-а

(1) Својството на медијатор престанува:

1) по сопствено барање на медијаторот за бришење од Именикот на медијатори и

2) ако на медијаторот со судска одлука му биде одземена или ограничена деловната способност.

(2) Комората на медијатори во рок од 15 дена од денот на исполнувањето на условите од ставот (1) на овој член, ќе донесе одлука за престанување на својството на медијатор.

Должности, права и одговорност на медијаторот

Член 11-б

(1) Медијаторот е должен да ја води и заврши постапката на медијацијата согласно со начелата на овој закон.

(2) Медијаторот не може на страните да им наметнува решение, да им дава ветувања и да гарантира одредени резултати од постапката за медијација.

(3) Медијаторот е должен да ја води и заврши постапката за медијација во рокот определен во Законот, водејќи сметка за интересите на страните.

(4) Медијаторот е должен да го пријави секое започнување на постапка за медијација, секое завршување или запирање на постапката за медијација во Регистарот за евиденција на постапките за медијација.

(5) Медијаторот има право на надоместок на трошоци и награда, согласно со Тарифникот за награда и надоместок на трошоци на медијаторите.

(6) Медијаторот одговара за штетата која ќе им ја предизвика на страните со своето незаконско постапување, согласно со општите правила за надоместок на штета.“

Член 9

Во членот 12 став (4) зборот „именување“ се заменува со зборовите: „известувањето за избор“.

Член 10

Во членот 13 став (1) точката се заменува со запирка и се додаваат зборовите: ”или со потпишување на изјава за согласност дека ќе учествуваат во медијација, дадена на записник пред суд”.

Во ставот (2) бројот „ 30 “ се заменува со бројот „15“.

Член 11

Насловот на членот 15 и членот 15 се менуваат и гласат:

„Застареност и преклузија

Член 15

(1) Со започнување на постапка за медијација не настанува прекин на течење на роковите за застареност на побарувањето.

(2) Поведувањето на постапка за медијација не влијае на течењето на преклузивните рокови за поведување постапка утврдена со друг закон.“

Член 12

Во членот 16 став (1) зборот „именуваат“ се заменува со зборот „избираат“.

Член 13

Во членот 17 ставови (1) и (2) зборот „принципите“ се заменува со зборот „начелата“.

Член 14

Во членот 21 став (1) алинеја 4 зборот „именуван“ се заменува со зборот „избран.“

Ставот (2) се менува и гласи:

„Постапката за медијација завршува во рок до 45 дена од денот на давањето на изјава за започнувањето на постапката, без оглед на нејзиниот исход.

Член 15

Во членот 22 ставот (2) се брише.

Ставовите (3) и (4) кои стануваат ставови (2) и (3) се менуваат и гласат:

„(2) Потпишаната спогодба од страните, пред поведување на судската постапка, медијаторот ја заверува со свој потпис и ја пријавува во Комората на медијатори, заради упис во Регистарот за евиденција на постапките за медијација.

(3) Кога страните сакаат на спогодбата да и дадат сила на извршна исправа, содржината на спогодбата ја солемнизира нотар.“

По ставот (3) се додаваат два нови ставови (4) и (5), кои гласат:

„(4) Во рок од три работни дена по потпишувањето на спогодбата постигната како резултат на упатување на медијација при прекин на судска постапка, медијаторот е должен да ја достави спогодбата во суд и истата претставува основ за судско порамнување.

(5) Ако постапката за медијација се води по упатување на судот, медијаторот е должен во рок од три работни дена по завршувањето на постапката за медијација да го извести судот за начинот на завршување на постапката.“

Член 16

Во членот 24 по ставот (4) се додаваат пет нови става (5), (6), (7), (8) и (9), кои гласат:
„(5) Тарифникот за награда и надоместок на трошоци на медијаторите го донесува министерот за правда по претходно прибавено мислење од Комората на медијатори.

(6) Медијаторите за извршените дејствија наплаќаат:

- 1) награда на медијаторот за извршена медијација и
- 2) надоместок на трошоци.

(7) Наградата на медијаторот за извршената медијација се определува според:

- 1) вложениот труд и потрошеното време во постапката, согласно со Тарифникот за награда и надоместок на трошоци на медијаторите;
- 2) видот на спорот и
- 3) бројот на страните.

(8) Надоместокот на реалните трошоци на медијатори се определува според административно техничките трошоци кои ги опфаќаат трошоците потребни за започнување на постапката и нејзино спроведување.

(9) Тарифникот од ставот (5) на овој член се објавува во „Службен весник на Република Македонија“.

Во ставот (6) кој станува став (10) по зборот „закон“ се става точка, а зборовите до крајот на реченицата се бришат.

Член 17

Членот 26 се брише.

Член 18

Во членот 27 ставот (1) се менува и гласи:

„Судот во текот на првостепената постапка може да ги упати странките спорот да го решат по пат на медијација.“

Ставот (2) се брише.

Член 19

Во членот 30 став (2) зборот „принципите“ се заменува со зборот „начелата.“

Член 20

Во членот 31 став (1) алинеја 11 сврзникот „и“ се заменува со точка и запирка и се додава нова алинеја 12, која гласи:

„- одлучува за висината на членарината, начинот на нејзиното плаќање и користење и“.

Член 21

Членот 32 се менува и гласи:

„(1) Управниот одбор на Комората е извршен орган на Собранието.

(2) Бројот на членовите на Управниот одбор се уредуваат со Статутот на Комората, а начинот на работа на Управниот одбор на Комората со Деловникот за работа на Управниот одбор.

(3) Мандатот на членовите на Управниот одбор трае две години со можност за уште еден избор.

- (4) Управниот одбор:
- ги подготвува седниците на Собранието на Комората,
 - утврдува предлог на Статутот,
 - ја спроведува политиката, заклучоците и одлуките донесени од Собранието на Комората,
 - се грижи за наплата на членарината,
 - управува и одговара за средствата и имотот на Комората,
 - составува предлог на периодична и годишна пресметка,
 - донесува Правилник за дисциплинска одговорност на медијаторот, кој се објавува во „Службен весник на Република Македонија“, Кодекс за етичко однесување на медијаторот и други акти на Комората, по претходна согласност на министерот за правда и
 - одлучува за други прашања кои се во негова надлежност согласно со закон или со статут.“

Член 22

Во членот 33 став (4) зборот „четири“ се заменува со зборот „две“.

Член 23

Во членот 34 став (4) зборот „четири“ се заменува со зборот „две“.

Член 24

По членот 34 се додаваат два нови наслови и два нови члена 34-а и 34-б, кои гласат:

„Регистар за евиденција на постапките за медијација

Член 34-а

(1) Управниот одбор води Регистар за евиденција на постапките за медијација. Регистарот се води во Комората на медијатори од овластено вработено лице.

(2) Регистарот за евиденција на постапките за медијација содржи:

- 1) име, презиме и адреса односно назив и седиште на страните во спорот;
- 2) име и презиме на медијаторот;
- 3) вид на спорниот однос;
- 4) датум на започнување на постапката за медијација;
- 5) датум и начин на завршувањето на медијацијата или запирање на постапката за медијација и

6) вредност на спорот, доколку може парично да се изрази.

(3) Регистарот се води согласно со начелото на тајност и доверливост.

Именик на медијатори

Член 34-б

(1) Медијаторот кој има сертификат за завршена обука за медијација и ги исполнува условите согласно со членот 11 на овој закон се запишува во Именикот на медијатори, кој го води Комората на медијатори.

(2) Се смета дека уписот во Именикот на медијатори е извршен на денот кога медијаторот кој ги исполнува условите предвидени со овој закон ќе достави пријава за упис во Комората.“

Член 25

Членот 35 се менува и гласи:

„(1) Надзор на работата на Комората на медијатори кој се однесува на спроведувањето на одредбите од овој закон, врши министерот за правда.

(2) За вршење на надзорот министерот за правда формира комисија составена од претставници на Министерството за правда. При вршењето на надзорот од страна на министерот за правда мора да биде присутен претседателот на Комората или лице овластено од него.

(3) Претседателот на Комората е должен на министерот за правда или лица овластени од него, да му овозможи пристап до сите простории и увид во евиденцијата за медијација. Поради спреченост на претседателот на Комората, по негово овластување може да го заменува член на Управниот одбор.

(4) За спроведениот надзор се прави извештај и се укажува за констатираните евентуални недостатоци и нивно отстранување.

(5) Еден примерок од извештајот за спроведениот надзор, задолжително се доставува до Комората на медијатори.“

Член 26

Во рок од 45 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон Комората на медијатори ќе ги донесе актите од членот 21 став (4) алинеја 7 на овој закон.

Член 27

Тарифникот за награда и надоместок на трошоците на медијаторот, министерот за правда ќе го донесе во рок од 45 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Подзаконскиот акт од членот 7 став (5) на овој закон министерот за правда ќе го донесе во рок од 45 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 28

Се овластува Законодавно-правната комисија да утврди пречистен текст на Законот за медијација.

Член 29

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а членовите 15 став (3) и 18 од овој закон ќе се применуваат со денот на започнувањето на примената на Законот за парничната постапка, во кој се содржани одредби со кои се уредува постапката за медијација, а ставот (3) од членот 1 на овој закон, во однос на примената на медијацијата во кривични спорови ќе се применува со денот на започнувањето на примената на Законот за кривична постапка, во кој се содржани одредби со кои се уредува постапката за медијација.